

За Владана Десницу се може рећи да је био један од најкомплетнијих интелектуалаца свог времена. Десница није много написао, али је дао значајан допринос савременој прози. Он пише на особен начин, спајајући у себи реализам, психолошку анализу и као врхунац, мисаону синтезу. За њега су људске акције у делу споредне, а оно главно што треба открити и разјаснити јесу мотиви који их покрећу. Он не објашњава догађаје, већ њихове дубинске утицаје на психу појединих ликова, и у томе тражи најрационалнији и најкраћи пут да изрази запажено. Избегава дуге реченичне склопове и користи изразе који постижу складну синтезу, а не напетост.

Своје ставове о књижевности (који су условили и његову касну признатост у литератури) Владан Десница је изнео у чланку Један закаснио прилог дискусији о т и п и ч н о м, објављеном 1954. године у часопису Живот. Наиме, он тврди да се уметник мора уздићи од конкретног, али не до типичног (јер оно води у апстракцију), већ до универзалног, које у себи садржи (све индивидуалне посебности).

Десница не пише своје приче да би разонодио читаоце или ради њиховог опуштања и убијања времена. Његов уметнички интерес је посвећен промашеним и потрошеним животима или, како их он назива, (олупинама на сунцу). Он одбија тезу о компактности карактера, јер сматра да је једно од главних начела људске психе супротност, и да се прави карактер открива тек у катаклизми духа. За њега књижевност нема вредност ако не открива потпуно биће и све оно што га таквим чини. Самим тим, уметност је пут ка новој лепоти која представља уживање у откривању главних ознака егзистенције. Он зазира од великих описа и (приче ради приче), али тежи ка рашчлањавању битних сазнања и истина.

У роману (Прољећа Ивана Галеба) Десница уноси занимљиве иновативне елементе. Наиме, приповедач у појединим поглављима износи своје ставове о књижевности и уметности. Интересантно је што се ти ставови у потпуности поклапају са формалном концепцијом самог романа. Тако Галеб каже да би он, као писац, стварао дела у којима акценат не би био на догађајима, већ на рефлексима ствараоца. С обзиром да је и овај роман грађен баш на принципу медитација главног лика намеће се закључак о могућности идентификације аутора и Ивана Галеба. Критичари тога времена су му замерали што је приказивао и негативне ликове, односно, што се није више ангажовао око ликова који су му етички и морално ближи. Али, он је сматрао да уметник не сме сметати уметности. За свој мото узео је речи великог ствараоца Мартина Хајдегера: "Управо у великој уметности остаје у уметнику према делу нешто равнодушно, готово као неки пролаз, који у стварању уништава самог себе за настанак дела".

...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com